

Австралія

Географічне положення

Рельєф материка

Мета: узагальнити, провести контроль знань учнів з теми «Південна Америка»; ознайомити учнів з характерними рисами географічного положення материка Австралії; з'ясувати особливості дослідження та освоєння території материка європейцями; вдосконалювати практичні вміння і навички роботи з тематичними картами атласу.

Тип уроку: комбінований

Обладнання: фізична карта світу, атласи, підручники, зошити, мультимедійна презентація

Хід уроку

I. Організаційний момент

II. Проведення тестування з теми Африка.

Посилання буде видано на уроці

Світові рекорди Австралії

АВСТРАЛІЯ

- Найсухіший
- Найменший за площею
- Найнижчий
- Найвіддаленіший
- Найменш населений
- Найбільші у світі рифові утворення
- Материк — держава (Австралійський Союз)
- Найбільш ендемічний

План вивчення материка

- 1. Загальні відомості.**
- 2. Фізико-географічне положення.**
- 3. Історія відкриття, дослідження та вивчення.**
- 4. Тектонічна будова, особливості рельєфу та корисні копалини.**
- 5. Клімат.**
- 6. Внутрішні води.**
- 7. Природні зони.**
- 8. Населення та політична карта.**

Пригадайте

Хто відкрив Австралію?

26 лютого 1606 року члени експедиції голландської Ост-індійської компанії під керівництвом капітана **Віллема Янсзона** висалились поблизу сучасного півострова **Кейп-Йорк** і стали першими європейцями, що досягли Австралії.

Як утворюються коралові острови?

Коралові острови утворюються **в результаті життєдіяльності коралів** в океанах і морях тропічного поясу.

Дослідження та освоєння материка

**Віллем
Янсзон
(1570—1630)**

Голандський мореплавець **Віллем Янсзон у 1606 р.** дістався до північного узбережжя Австралії. Як і Х. Колумб, **не здогадувався, що це материк.**

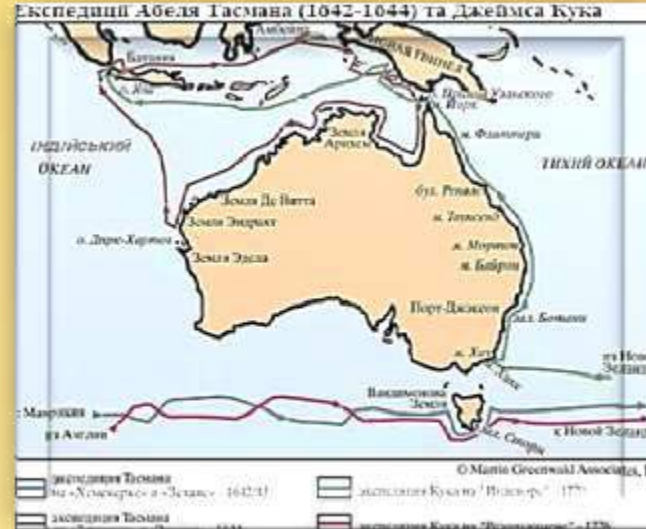
**Абель
Тасман
(бл. 1603–1659)**

Пізніше **Абель Тасман** підійшов до Австралії з півдня і **встановив, що це материк.**

Дослідження та освоєння материка

Джеймс Кук
(бл. 1728-1779)

Метью Фліндерс
(1774-1814)

Відкриття Австралії приписують і відомому англійському мореплавцю **Джеймсу Куку**, який **1770 р.** дістався східного узбережжя і **оголосив відкриті землі володіннями Англії.**

Англійський дослідник **Метью Фліндерс** першим здійснив плавання **навколо Австралії**. Саме він запропонував перейменувати її з **Нової Голландії** на **Австралію**.

Загальні відомості

Австралія

Terra Australis Incognita
Невідома Південна земля

- Площа — **7,7 млн км²**
- Населення — **26 млн осіб**
- Середня висота — **350 м**
- Найвища точка над р. м. — **г. Косцюшко (2230 м)**

План вивчення ФГП материка

	План	Послідовність роботи
1	Положення відносно екватора	Установити, в якій півкулі (Північній чи Південній) розташована;
2	Положення відносно початкового меридіана	Установити, в якій півкулі (західній чи східній) розташована
3	Положення відносно океанів та морів	Визначити, які моря та океани омивають береги материка
4	Положення відносно інших материків	Визначити найближчі материки та що їх розділяє (протоки, канали)
5	Положення відносно кліматичних поясів	Визначити, в межах яких КП розташований материк
6	Крайні точки материка	Визначити: ➤ назви крайніх точок (мисів)➤ координати крайніх точок;
7	Протяжність материка	Визначити: ➤ протяжність материка з півночі на південь;➤ протяжність материка із заходу на схід;
8	Особливості берегової лінії	Визначити: • сильно чи слабо розчленована;• які затоки вдаються в суходіл;• які великі півострови виступають в океан;• які великі острови та архіпелаги розташовані поблизу узбережжя материка

Положення відносно екватора та початкового меридіана

Відносно **нульового меридіана** континент **повністю** лежить у **східній півкулі**

Материк **не** **перетинається** **екватором** і **повністю** **розташований** у **південній півкулі**

Східна довгота

Південна широта

Положення відносно океанів та морів

**Австралію
омивають
океани:**

- **Індійський**
 - **Тихий**
- моря**
- **Тиморське**
 - **Арафурське**
 - **Коралове**
 - **Тасманове**
- та**
- Велика
Австралійська
затока**

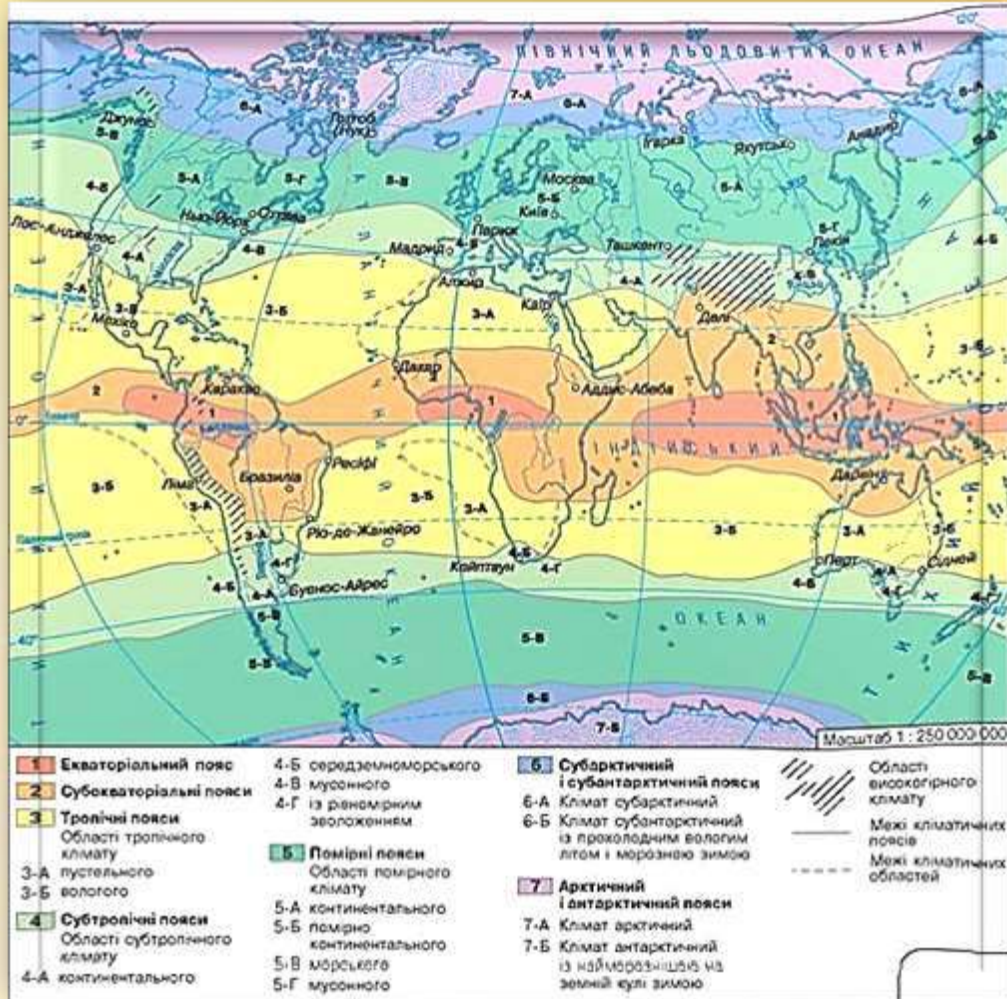
Положення відносно інших материків

**Австралія
відокремлена від
усіх материків.**

Положення відносно кліматичних поясів

Посередині Австралію перетинає **південний тропік**, і вона майже вся лежить у тропічних широтах південної півкулі.

Крайні точки материка

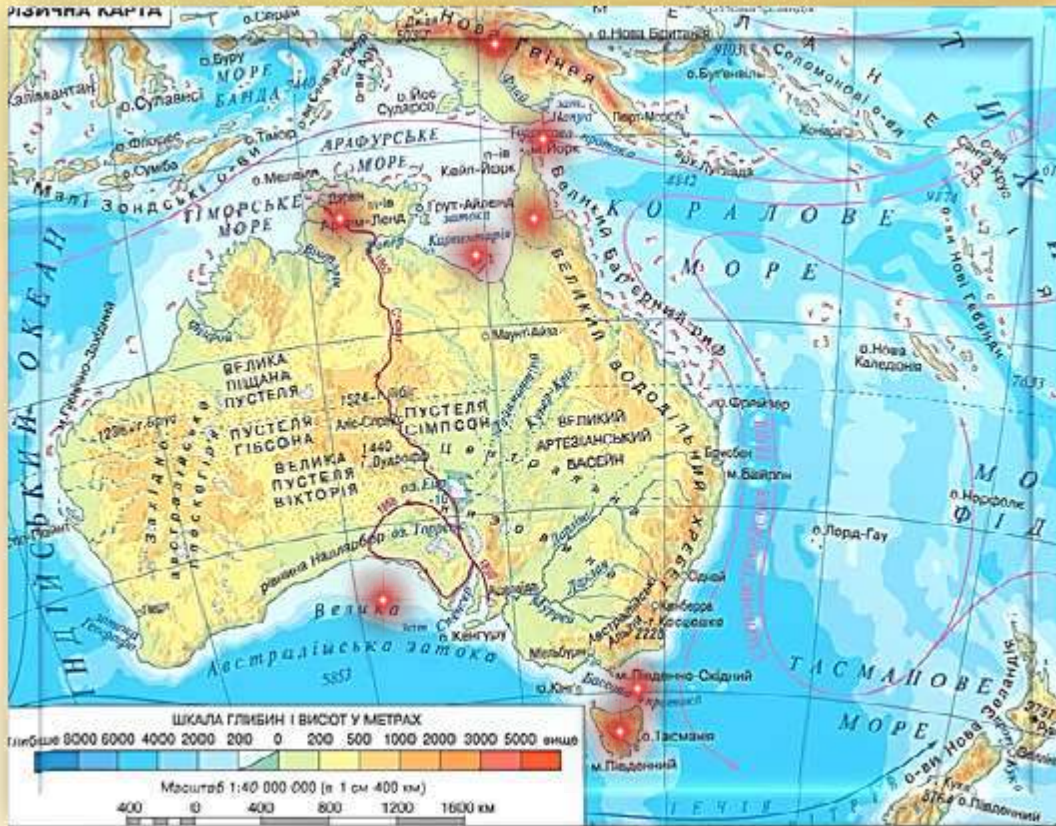
«Географічна лабораторія»

1. За допомогою атласу визначити крайні точки материка та їх координати

Північна	Південна	Західна	Східна
м. Йорк	м. Південно-Східний	м. Стип-Поинт	м. Байрон

2. Нанесіть їх на контурну карти.

Особливості берегової лінії

Берегова лінія Австралії **порізана слабо.**

Великих заток лише дві:

Карпентарія і

Велика Австралійська.

Далеко заходять в море півострови:

Кейп-Йорк та

Арнем-Ленд

Поблизу материка лежить великий

о.Тасманія, відокремлений від

нього

Бассовою протокою.

Також **Торресовою протокою** від

материка відокремлюється

о. Нова Гвінея

Практична робота

«Позначення на контурній карті назв основних географічних об'єктів Австралії»

Категорії географічних об'єктів		Назви географічних об'єктів
Елементи берегової лінії	Моря	• Коралове• Тасманове• Арафурське
	Затоки	• Велика Австралійська• Карпентарія
	Протоки	• Торресова• Бассова
	Острови	• Тасманія• Нова Гвінея• Нова Зеландія• Великий Бар'єрний риф
	Миси	• Йорк• Північно-Східний• Стіп-Пойнт• Байрон

Тектонічні структури Австралії

- **Австралія, так само як Африка та Південна Америка, є «уламком» давнього материка Гондвана, який розколовся на окремі частини майже 180 млн років тому → унаслідок чого відокремилися також о-ви Нова Гвінея й Тасманія**

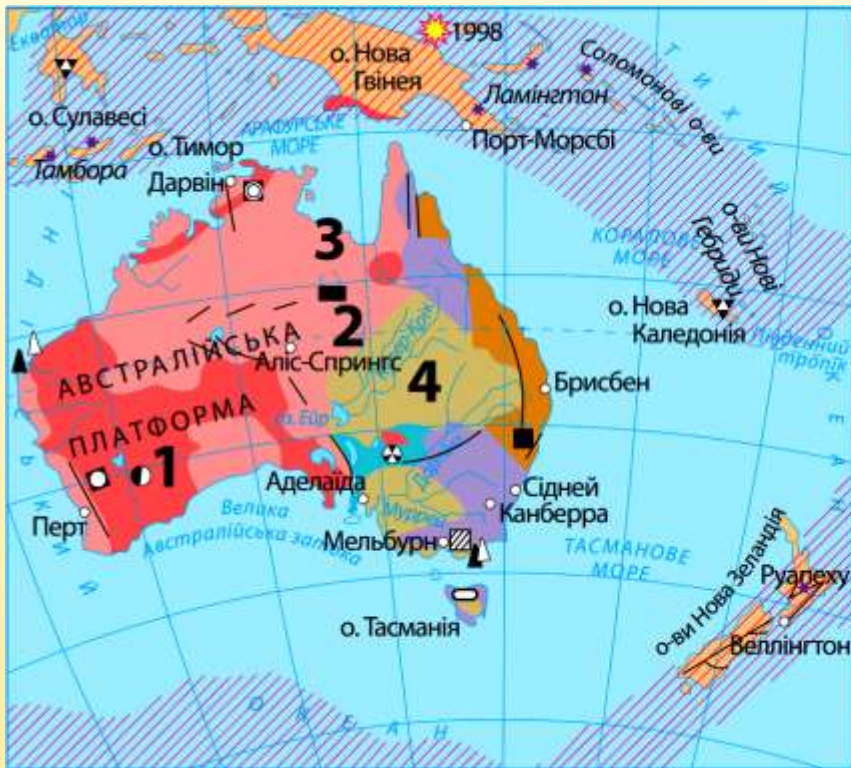
**Розміщення Австралії
в межах літосферних плит**

- **Австралія – єдиний материк, на якому немає активних вулканів, а землетруси бувають дуже рідко й не мають руйнівної сили**

Тектонічні структури Австралії

В основі материка лежать **дві** платформи:

- Щити докембрійських платформ (виступи кристалічного фундаменту на поверхню)
 - Чохли (плити) докембрійських платформ
 - Області байкальської складчастості
 - Області каледонської складчастості
 - Області герцинської складчастості
 - Чохли (плити) палеозойських платформ
 - Області мезозойської складчастості
- Тектонічні структури платформ:
- ДАВНЯ АВСТРАЛІЙСЬКА ПЛАТФОРМА
- 1 – Західний щит
 - 2 – западина Великого Артезіанського басейну
 - 3 – западина Карпентарія
 - 4 – МОЛОДА СХІДНОАВСТРАЛІЙСЬКА ПЛАТФОРМА
- Розломи
- Зони землетрусів і сучасного горотворення
- 1906 Епіцентри та роки катастрофічних землетрусів
- Активні вулкани

Тектонічна карта Австралії

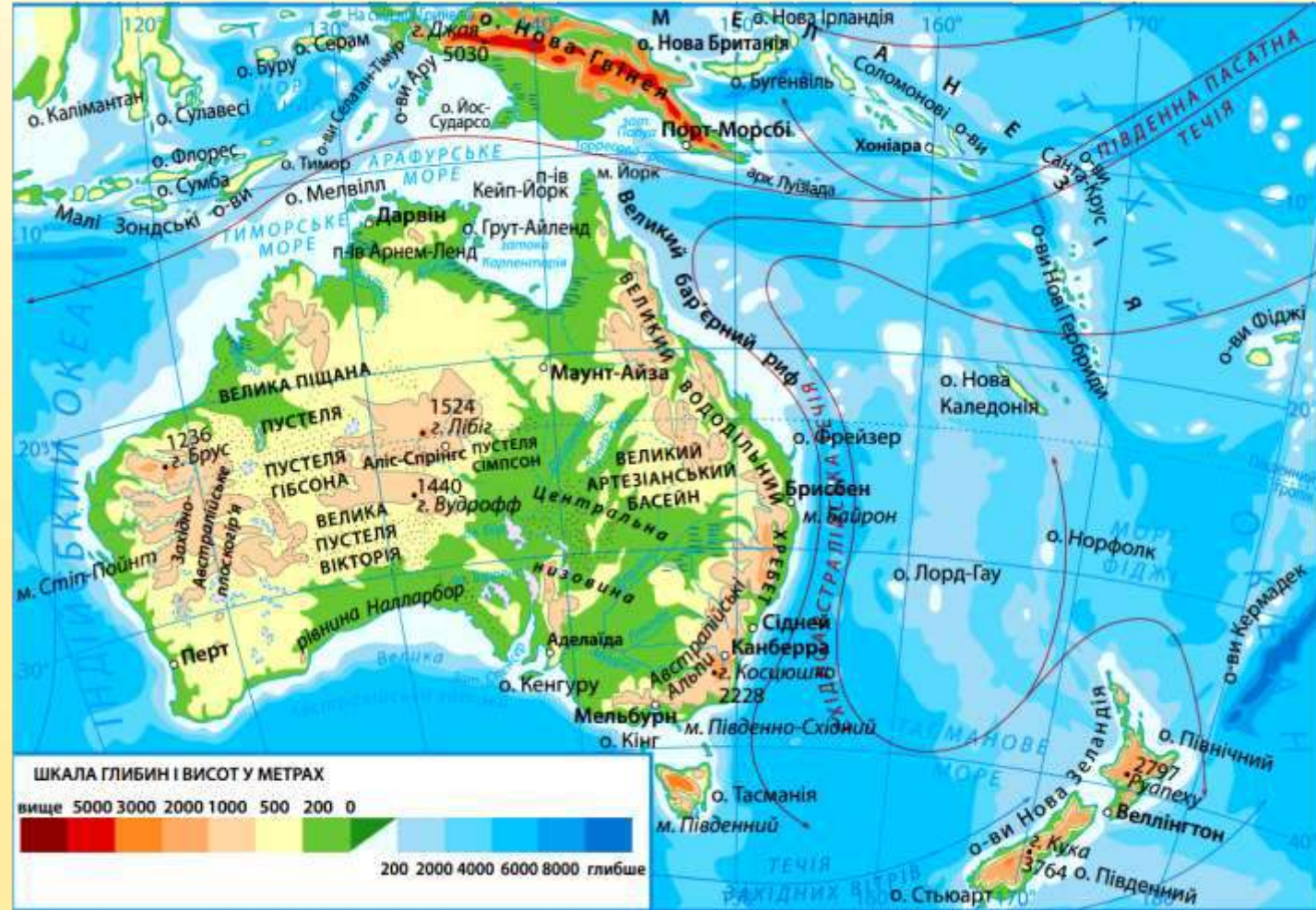
давні
Австралійська

молода
Східноавстралійська

Рельєф

- Платформам відповідають рівнинні території, тому рельєф Австралії доволі одноманітний
- Середня висота → **215 м** над рівнем моря

Фізична карта Австралії

Практикум:

**Встановлюємо взаємозв'язок тектонічної будови,
рельєфу
і корисних копалин Австралії**

Тектонічні структури	Форми рельєфу	Корисні копалини
Австралійська платформа (докембрій)	Західноавстра- лійське плоскогір'я, височини, вирівняні низовини	залізні, свинцеві, цинкові, мідні, поліметалеві, срібні руди, золото, боксити
Молода платформа (палеозой)	Центральна низовина	природний газ, нафта
Давня складчастість (каледонське і герцинське горотворення)	Великий вододільний хребет	кам'яне вугілля

Домашнє завдання

Опрацювати параграф підручник 27-28, конспект.

На контурну карту нанести географічні об'єкти Австралії- слайд 14

Роботу надсилаємо на HUMAN або на ел адресу: school55lm@gmail.com